

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Commirii E Societate Jesu Carminum Libri Tres

Commire, Jean

Lutetiae Parisiorum, 1678

Illustrissimo Ecclesiae Principi Joanni De Montpezat De Carbon
Archiepiscopo Bituricensi. Cum Nicephorus tragoedia eidem à collegii
alumnis dicaretur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14818

ILLUSTRISSIMO ECCLESIAE PRINCIPI
 JOANNI DE MONTPEZAT
 DE CARBON
 ARCHIEPISCOPO BITURICENSI.

*Cum Nicephorus tragædia eidem à collegii alumnis
 dicaretur.*

PONE modum curis, paulumque abrumpe laborem,
 Qui grege te caro super & custodibus ipsis
 Exercet, cunctos vigilantem avertere casus.
 Musarum festiva parat certamina pubes
 Muneribus decorata tuis: oculisque vicissim
 Servire, atque animis pia per spectacula tendit.
 Maternis non hîc umbris agitur Orestes
 Feralem tristi funestat imagine scenam;
 Non Medea viri crimen majoribus ulta
 Criminibus; non Oedipodes per fata parentis
 Ductus ad incestum; non prolis sanguine potus
 Tantalides; non Alcidæ labor ultimus, ignis
 Quem meruit. Casto meliora exempla theatro
 Te spectante decet mites proponere Musas.
 Si faciunt ludos, ludi sunt præfule digni,
 Christiadumque oculis. Dat sacræ nobile scenæ
 Argumentum, ipso præfert qui nomine palmas
 Supposta heu! misero Nicephorus hostia quondam
 Saprício. Non illo alius contemnere dulces
 Vitæ blanditias, ferroque opponere corpus
 Fortior, & letum pro relligione pacisci.
 Illius & lacrymas, cum duri pectus amici
 Mollire, antiquamque fidem revocare precando

L iij

Incaſſum inſtituet, populus mirabitur omnis.
 Fors & erit, quondam ut juvenes creſcentibus annis
 Æmula ſuccendat virtus, mortisque decoræ
 Ambitio: & quem nunc imitando effingere gaudent,
 Illum æquare velint, ſimilesque referre triumphos.
 Interea mores, etiam cum ludimus, æquum eſt
 Informare pios; magniſque ad fortia facta
 Ducere imaginibus, Chriſtisque accendere amorem.

Sed quid opus tandem veteres evolvere faſtos,
 Et peregrina ſequi veſtigia? propria virtus
 Carbonum eſt pietas, veſtræque domeſtica genti:
 Unde petant morem, quos famæ haud vana cupido
 Sollicitat. Nam ſeu patriam defendere certant,
 Seu caſtos ritus, Romanaque ſacra tueri,
 Vel pacis tractare artes; domus omnibus una
 Sufficit. Illa viros pariter fortesque, pioſque,
 Quos miremur, habet. Morinorum moenia teſtor,
 Albanasque arces: ubi quondam ſanguine fuſo
 Juratam magni heroes regique, Deoque
 Signavere fidem. Caleti obſederat urbem
 Sub Duce Francigenâ, fatiſ melioribus uſus
 Auſtriades. Et jam centum æra tonantia flammis
 Proruerant muros: rupto ſtant aggere contra
 Hinc Carbo, hinc bellum. Bis vulſis moenia ſignis
 Adverſæ irrupere acies, bis reppulit illas
 Fortis avus. Sed enim non uno vulnere feſſæ
 Deſciant dextram vires: cadit obrutus armis,
 Victoresque premens proſtrato corpore vincit;
 Quaque licet, muris ſubeuntem ſubmoveret hoſtem.
 Parte alia genitor Tarnis dum pugnat ad oram,
 Albanoque urget clauſos ſub monte rebelles;
 Principis ante oculos funus laudantis honeſtum,

De Hofne.

Albertus Cardin.

Inſidevici XIII.

Et cœlum pariter miles, martyrque petivit.

Tu quoque claræ inter tot fortia pectora gentis,
 Illustre exemplum, & memorabile laudis avitæ
 Nomen eras; nisi te pietas adjungeret aris,
 Lenibus & studiis rejecto Marte dicaret.

Quamquam hîc bella etiam pugna sine sanguine virtus
 Sustinuit magnis animis, atque intulit ultro.

Seu cùm impubis adhuc doctâ plaudente coronâ
 Colligeres sophiæ lauros, & pulvere honesto
 Sordidus acciperes meritam certamine palmam.

Seu cum immortalis gladio, & cœlestibus armis
 Instrueres magnam graviora ad prælia mentem,
 Certa sequens patrum gressu vestigia presso:

Jam tum discebas venturo infringere vires
 Errori, propriis præludebasque trophæis.

Quis dicat quantas cornu natura benigno
 In te effudit opes! quantis proventibus auctæ
 Ingenio crevere tuo! Cum sanguine venit
 Ducta per immensam seriem comitumque, ducumque,
 Et dominis etiam terrarum innexa coronis
 Nobilitas. Titulos atavorum insignibus ornas
 Ipse tuis: quæque est aliorum gloria major,
 Hæc in te minima est heroibus esse creatum.

Si dignam imperio speciem vultusque verendâ
 Majestate graves cœlum dedit: ipse sereno
 Imperium mollis risu; metuensque timeri,
 Majestas quod habet fulgur, clementia demit.
 Nulli difficiles aditus: patet omnibus horis
 Janua, nec fandi tempus captare necesse est.

Jam quale ingenii robur, quam vivida mentis
 Fulget ubique acies, quam rebus prona gerendis
 Dexteritas, quæ consilii fiducia, nunquam

Successu frustrata suo : Prudentia victrix
 Fortunæ , & casûs , æquâ regit omnia librâ :
 Ardua quæque aliis , vel desperata videntur ,
 Explicat , & cursus cogit servare secundos.

Res curare suas facer ordo , patrumque senatus
 Temporibus duris regali jussit in aula.
 Plena laboris erat provincia , plena pericli
 Conciliare pedum scepro , pallatia templis ;
 Nec civis violare fidem , nec prodere sancti
 Jura ministerii. Votorum summa fuisset
 Hæc aliis , tam difficili se calle ferentes
 Non titubare gradu. Medio in discrimine vadis
 Intrepidus , regisque , & patrum jura tueris ,
 Regis apud patres , patrum defensor in aula.
 Quodque magis mirum est , partes rationibus ambæ
 Et dixere suis simul , & sensere faventem.

Nec semel hæc perspecta fides , laudataque virtus
 Solemni in cœtu , quò sacro ex ordine lecti
 Conveniunt de more patres , cùm publica rerum
 Cura vocat. Quoties , procerum mirante senatu ,
 Discordes animos , populisque inimica ferentes
 Consilia , eloquio & facundæ fulmine linguæ
 Fregisti ? Quod Volcarum provincia floret ,
 Quod servat leges & municipalia jura,
 Quod gemini sperare audet commercia ponti ,
 Munere quod pacis fruitur , quod regis amore ;
 Hoc tua sedulitas illi , & prudentia præstat.

Hinc illi plausus , hinc te ad fastigia rerum
 Sponte suâ ducens favor , & sine crimine prensans
 Gratia : quæque istos tibi sola petivit honores,
 Virtutum ambitio , turpis secura repulsæ ,

Præmiaque

Præmiaque exuperans meritis, quæ maxima debet
Roma tibi, Biturix votis certantibus optat.

GALLUS NUMIDICUS,

A D V. C.

HEMERICUM BIGOTIUM.

ILLA, vides, cortis dominatrix ales opimæ,
Cœruleis paleis, minioque ardentia multo
Colla gerens, cristamque ostentans vana minacem;
Quæ passu ingreditur per gramina læta superbo;
Expandensque alas pictæque volumina caudæ,
Attonitum visu vulgus plebemque minorem
Territat, & pompa obsequium sibi quærit inani:
Accola Bætis erat, cui vis invicta Deorum
Abstulit humanos mutato corpore vultus.
Digna cani res est: tu dictis adjice mentem

O decus, & nostræ cura Hemerice Camenæ.

Qua propè Getulum, ponti discrimine parvo,

Despectat litus meta Herculis ultima Calpe:

Imperium in populos durum exercebat Alastor,

Geryonis de stirpe satus: sic fama ferebat,

Et mores fecere fidem. Vultu horridus atro,

Nulli aditu facilis: contemnere suetus amorem,

Dum metui sciret: sceptro submittere leges:

Cæterà ventosa melior contendere lingua,

Quam pugnare manu; timidusque lacerare fortis,

Torva virum vix ora ferens. Tamen inclytus armis

Ille celebratur, tanta inconstantia famæ est!

Et volitat longe bello memorabile nomen.

Conveniunt juvenes diversis partibus orbis,

M